

SPECIFIKA ŽIVOTA SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM

Motto: Cesta k porozumění leží před námi.

Téma: Zrakové postižení – omezuje především orientaci v prostoru

Cíl: Cílem hodiny je rozšířit a upřesnit znalosti žáků o tématu zrakového postižení, odstranit zažitě předsudky pomocí vlastního prožitku a ukázat vhodné způsoby komunikace. Po skončení hodiny by děti měly chápat, že:

- Zrakové postižení může mít různé příčiny (vrozené nebo získané úrazem či nemocí)
- Ztrátou zraku člověk přichází o důležitý zdroj informací, který je nutné nahradit jinými způsoby
- Zrakové postižení může mít různý rozsah (od omezení zrakového pole až k úplné slepotě)
- Zrakové postižení neznamená obvykle žádnou odlišnost v myšlení, učení nebo prožívání, člověk s postižením má stejná přání a touhy jako ostatní
- Lidé se zrakovým postižením mohou normálně žít mezi námi, jen někdy potřebují naši pomoc nebo speciální pomůcky
- Možnost lidí se zrakovým postižením zapojit se do běžného života někdy omezují různé překážky, které je ale možné odstranit

Čas: 1 vyučovací hodina
(45 minut)

Pomůcky:

Šátky (dle počtu žáků ve třídě)
Desatero pro správnou komunikaci
Osobnosti mezi námi

Otázky o zrakovém postižení
Děláme běžné věci jinak

Beze zraku

Aktivita 1 (10 min.)

Napadlo vás někdy, jaké by to bylo nevidět? Jak byste se dělali běžné věci?

Celá třída jde za dveře a žáci si zavážou oči (šátkem, šálou, čepicí). Nyní mají všichni za úkol vrátit se na své místo v lavici. Důležité je zdůraznit opatrnost a bezpečnost.

Cíl

Navození počáteční atmosféry k tématu zrakového postižení, pomocí vlastního prožitku přiblížit svět nevidomých.

Varianta 1: Žáci se zavázanýma očima sedí v lavici a zkouší běžné školní činnosti – najít papír a podepsat se, přichystat si správnou učebnici a sešit, napsat, co má vyučující/ spolužák ten den na sobě.

Varianta 2 (pro menší počet žáků): Každý žák má zavázané oči a sundá si jednu botu. Ta se dá na hromadu k ostatním. Úkolem je najít a obout si zpět vlastní botu.

Společná diskuze

Aktivita 2 (5 min.)

V rámci společné diskuze žáci sdělují svoje dojmy z předchozí aktivity. Jak se jako „nevidomí“ cítili? Bylo jednoduché splnit zadaný úkol? Co bylo obtížné, v čem by potřebovali pomoc a jakou?

Cíl

Na základě vlastní zkušenosti si uvědomit specifika zrakového postižení.

Běžný den se zrakovým postižením

Aktivita 3 (15 + 10 min.)

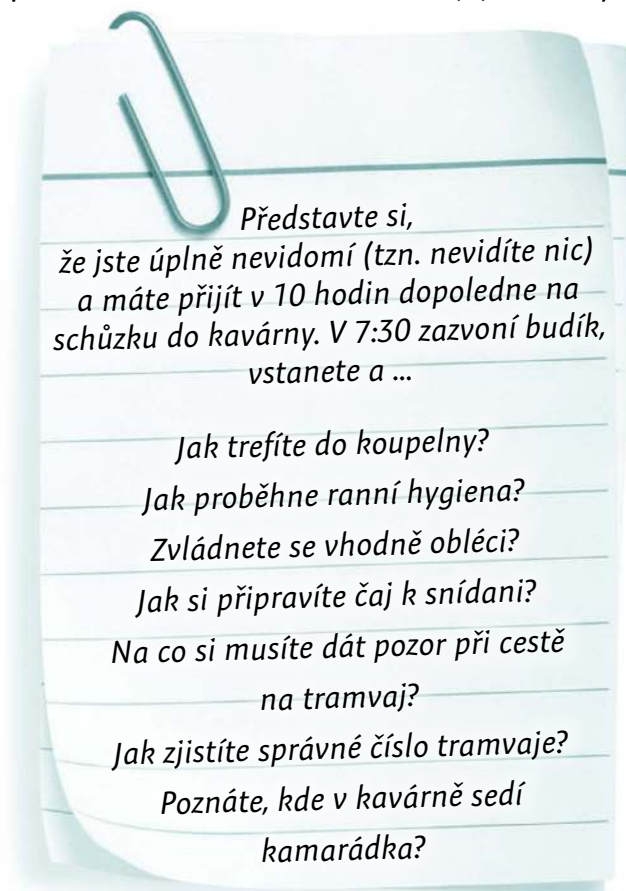

Žáci se rozdělí do skupin cca po 4. Vyučující jim rozdá otázky zaměřené na běžný denní režim člověka se zrakovým postižením a žáci skupinově vypracovávají odpovědi. Následuje společné vyhodnocení a doplnění znalostí pomocí článku *Děláme běžné věci jinak*.

Cíl

Zjistit míru znalostí žáků o zrakovém postižení a upřesnit a rozšířit jejich vědomosti. Poukázat na překážky v běžném životě a na možnosti jejich kompenzace.

Všichni nevidíme stejně

Aktivita 4 (5 min.)

Vyučující doplní informace o zrakovém postižení dle potřeby. Rozdá žákům Desatero pro správnou komunikaci.

Cíl

Upřesnit žákům, že neexistuje pouze jediná „nevidomost“, ale porucha zraku může mít různé stupně i formy. A i bez zraku je možné společně komunikovat!

Za člověka se zrakovým postižením považujeme toho jedince, který i po optimální korekci (medikamentózní, chirurgické, brýlové apod.) má v běžném životě problémy se získáváním a zpracováváním informací zrakovou cestou. Ne každý s brýlemi je tedy postižený. A ne vždy je postižení zraku zřejmé na první pohled.

Zrakové vady a postižení můžeme rozdělovat do mnoha kategorií podle různých kritérií. Žádná klasifikace však nedokáže dostatečně charakterizovat všechny okolnosti a projevy zrakového postižení. Někdo tak rozlišuje pouze světlo a tmou, někdo má před očima černé tečky a jiný vidí třeba jen polovinu zrakového pole.

Klasifikace zrakových vad:

Podle postižených zrakových funkcí	Snížení zrakové ostrosti Omezení zorného pole Poruchy barvocitu Poruchy akomodace (refrakční vady) Poruchy zrakové adaptace Poruchy okoohybné aktivity Poruchy hloubkového (3D) vidění
Podle stupně zrakového postižení	Slabozrakost Zbytky zraku Nevidomost
Podle doby vzniku	Vrozené Získané
Podle etiologie	Orgánové (např. vady čočky nebo sítnice) Funkční (poruchy binokulárního vidění, např. tupozrakost)

Vypracovala: Bc. et Mgr. Lucie Teresa Šultesová

Datum: 15. 4. 2015

